

آرزوی پدر و مادر شدن رنگ می‌بازد

بیکاری، نبود مسکن، ادامه تحصیل و ارتقای شغلی تا مدتی قبل شاید تنها دلایل عمده ازدواج نکردن یا صاحب فرزند نشدن جوانان به حساب می‌آمد...

بیکاری، نبود مسکن، ادامه تحصیل و ارتقای شغلی تا مدتی قبل شاید تنها دلایل عمده ازدواج نکردن یا صاحب فرزند نشدن جوانان به حساب می‌آمد، اما خبر تازه این است که نه فقط این مشکل‌ها تاکنون حل نشده بلکه عوامل تازه‌ای را نیز باید به آنها اضافه کرد، چون براساس اطلاعاتی که مرکز آمار ایران منتشر کرده 25 درصد جوانان دوست ندارند پدر و مادر شوند. آنها دلایل مختلفی را مطرح می‌کنند برای نمونه حدود 31 درصد جوانان اعتقاد دارند که اگر بیش از دو فرزند بیاورند مردم آنها را سانس می‌کنند، با حدهد 29 درصد از آنها با این باورند که بچه دار شدن سخت است. مرکز آمار ایران نتایج بررسی جدیدی را منتشر کرده که به نحوه نگرش جوانان در آستانه ازدواج و زنان همسر دار 15 تا 49 ساله نسبت به فرزندآوری و شناخت عوامل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی موثر در این حوزه می‌پردازد. براساس این بررسی ها هرچند 75 درصد از جوانان علاقه مند به پدر یا مادر شدن هستند، اما 25 درصد آنان علاقه زیادی به این امر ندارند.

محمود گلزاری، معاون ساماندهی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان در گفت و گو با جام جم درباره نتایج این آمار اظهار می‌کند: چنانچه از جوانان مجرد پرسش شده باشد، این آمار درست نیست، چون تازمانی که شخص پدر یا مادر نشود نمی‌تواند بدرستی در این باره اظهار نظر کند.

وی ادامه می‌دهد: اما نتایج پژوهشی که ما در وزارت ورزش و جوانان انجام دادیم، حاکی از این است که حدود 33 درصد زوج های جوان بیشتر از یک فرزند نمی‌خواهند، نکته اینجاست که اگر حوزه های آموزش، مشاوره و اقتصادی تقویت شود، این زوج ها به فرزند دوم نیز تمایل پیدا می‌کنند.

گلزاری درباره این که براساس اطلاعات مرکز آمار ایران 25 درصد از جوانان تمایل ندارند پدر یا مادر شوند، عنوان می‌کند: به نظر من اگر این جوانان در آستانه ازدواج باشند این مساله نگران کننده نیست، زیرا کارشناسان نیز براین باورند که زوج هایی که شرایط سنی مناسبی دارند، می‌توانند در دو یا سه سال اول زندگی مشترک خود صاحب فرزند شوند.

همیشه پای اقتصاد در میان است

افزون بر این نتایج، پژوهش مرکز آمار ایران حاکی است که 31.1 درصد جوانان در آستانه ازدواج اعتقاد دارند که اگر بیش از دو فرزند بیاورند مردم آنها را سرزنش می‌کنند.

گلزاری در این باره عنوان می‌کند: این موضوع نگران کننده است، به نظرم دلیل عمده تمایل نداشتن زوج های جوان نسبت به فرزند دار شدن عوامل اقتصادی مانند هزینه زایمان و تولد است. به همین دلیل باید مسائل بهداشت و درمان مادران و اقتصاد خانواده مادران بدرستی رعایت شود تا مساله صاحب فرزند شدن مانند کابوس تصور نشود.

محسن ایمانی، عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس نیز در این باره به جام جم می‌گوید: سرزنش اطرافیان می‌تواند نتیجه برنامه دولت های گذشته برای کنترل جمعیت باشد، زیرا برای مدتی روی داشتن دو فرزند تاکید می‌کردند بنابراین اکنون وقتی زوج های جوان می‌بینند که اطرافیان آنها یک یا دو فرزند دارند از داشتن فرزند بیشتر امتناع می‌کنند. اما به چنین زوج هایی باید توصیه کرد، آنها نباید فقط از یک زاویه به این موضوع نگاه کنند، زیرا امنیت کشور، آینده خود و فرزندان شان نیز باید برای آنها مهم باشد.

البته نباید فراموش کرد که هر خانواده با توجه به پتانسیلی که دارد می‌تواند تعداد فرزند متفاوتی داشته باشند، ایمانی توضیح می‌دهد: خانواده هایی با درآمد بالا و توان نگهداری مناسب از کودکان از لحاظ فیزیولوژی و بیولوژی (شرایط زندگی) باید فرزندان بیشتری داشته باشند، بنابراین نمی‌توان برای همه خانواده ها نسخه واحد پیچید.

این در حالی است که می‌توان آماده نبودن و تفاهم نداشتن زوج های جوان را دلیل دیگر آنها برای بی رغبتی نسبت به صاحب فرزند شدن عنوان کرد، زیرا برخلاف گذشته اکنون کانون خانواده آرامش کمتری دارد، دلیل آن را نیز باید نحوه نامناسب انتخاب همسر و نبود آموزش در این حوزه دانست، به همین دلیل برخی زوج های جوان به این نتیجه رسیده اند که درست نیست در شرایط ناسازگار خانواده صاحب فرزند شوند.

در این بین براساس اطلاعاتی که مرکز آمار ایران منتشر کرده 33.2 درصد جوانان بی‌اعتمادی به همسرشان را عامل دیرتر بچه دار شدن می‌دانند.

معاون ساماندهی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان در این باره توضیح می‌دهد: این بی‌اعتمادی نمی‌تواند بی‌اعتمادی اخلاقی باشد، چون اگر به این شکل بود این زوج ها با یکدیگر ازدواج نمی‌کردند، به نظرم بی‌اعتمادی یا ناسازگاری نسبت به تفاهم است.

گلزاری درباره این که نتایج این پژوهش نشان می‌دهد، 14.1 درصد جوانان در آستانه ازدواج موافق هستند که پول شان را

برای چیزهایی که دوست دارند خرج کنند، بهتر از این است که خرج فرزندداری کنند، عنوان می کند: این مشکل ریشه فرهنگی و معیشتی دارد.

ایمانی نیز در این باره خاطرنشان می کند: چنانچه مفاهیم دینی را خوب دریافت کنیم درمی یابیم که برای داشتن فرزند خوب باید هزینه کرد، چون فرزند نیکو برای خانواده باقیات و صالحات است. این در حالی است که اگر زوج های جوان دنیوی نیز بیندیشند باید بدانند داشتن فرزند سبب می شود امنیت ملی کشور آنها بالا رفته و رفاه شان نیز بیشتر شود.

فرزند یا پیشرفت تحصیلی و شغلی

براساس نتایج بررسی های مرکز آمار ایران 18.7 درصد جوانان پیشرفت تحصیلی و شغلی زنان را مهم تر از بچه دار شدن می دانند و 29.4 درصد جوانان نیز اعتقاد دارند بچه دار شدن سخت است و راحتی را از آنها می گیرد.

ایمانی درباره این که برخی زوج ها تصور می کنند ادامه تحصیل و ارتقای شغل مانعی برای صاحب فرزند شدن آنهاست، خاطرنشان می کند: چنین زوج هایی باید توجیه شوند که با بچه دار شدن نیز می توان ادامه تحصیل داد و ارتقای شغلی پیدا کرد.

وی به زوج های جوانی که تصور می کنند بچه دار شدن سخت است توصیه می کند: نباید به مساله رفاه یک سوبه نگاه کرد. ممکن است در نگاه اول نتیجه گرفت که داشتن فرزند کم سبب رفاه می شود، اما اگر به لحاظ اجتماعی به این موضوع نگاه کنیم متوجه می شویم با کم شدن نیروی جوان کشور رفاه جامعه نیز به خطر می افتد. باید به بلند مدت بیشتر فکر کرد، زیرا در بلند مدت فرزندان منافع بیشتری برای کشور و والدین خواهند داشت.

تعداد فرزندان دلخواه

در پژوهش مرکز آمار ایران برای آگاهی از نگرش زنان پاسخگو نسبت به تعداد فرزندان دلخواه در ابتدا تعداد فرزندان فعلی آنها مورد پرسش قرار گرفت. نتایج نشان داد، میانگین تعداد فرزندان موجود پاسخگویان برابر با 1.7 فرزند بوده است.

افزون براین در این بررسی پاسخگویان در مقابل این پرسش که غیر از فرزندان فعلی دلتان می خواهد چند فرزند دیگر داشته باشید؟ پاسخ دادند، 34.6 درصد تمایل به داشتن فرزند دیگری نداشتند، 56.5 درصد یک فرزند دیگر، 7.8 درصد دو فرزند و 1.1 درصد نیز سه فرزند دیگر می خواستند. براساس گزارش ایرنا، زنان پاسخگوی ساکن نقاط شهری به طور متوسط طالب 2.7 فرزند و زنان ساکن مناطق روستایی به طور متوسط خواهان سه فرزند هستند.

گروه جامعه - روزنامه جام جم